

18.30 SMBF:s miljökonferens 3/12-20

- 17.30 Digitala mötet öppnas för deltagarna
- 18.30 **Välkommen!** Teknisk genomgång av ZOOM
- 18.40 **Aktuellt i SMBF**, Elisabeth Eng Åkerlund
- 18.45 **Aktuella miljöfrågor** på riksplanet, regionalt och lokalt. Jimmy Dominus, SMBF:s miljökommitté.
- 19.00 **Markföreningar.** Bättre undvika smutsa ned än tvingas sanera. Carl Rönnow miljösamordnare SBU
- 19.30 **Kort paus**
- 19.35 **Skrovmålet.** Information från Transportstyrelsen förmedlas av Jimmy Dominus
- 20.00 **SMBF utbildar för XRF-mätning** i Båtklubbarna. Fredrik Nygård, Kilsvikens Båtklubb, berättar om klubbens erfarenheter
- 20.25 **Diskussion** och erfarenhetsutbyte.
- 20.35 **Avslutning**

Saltsjön - Mälarens Båtförbund

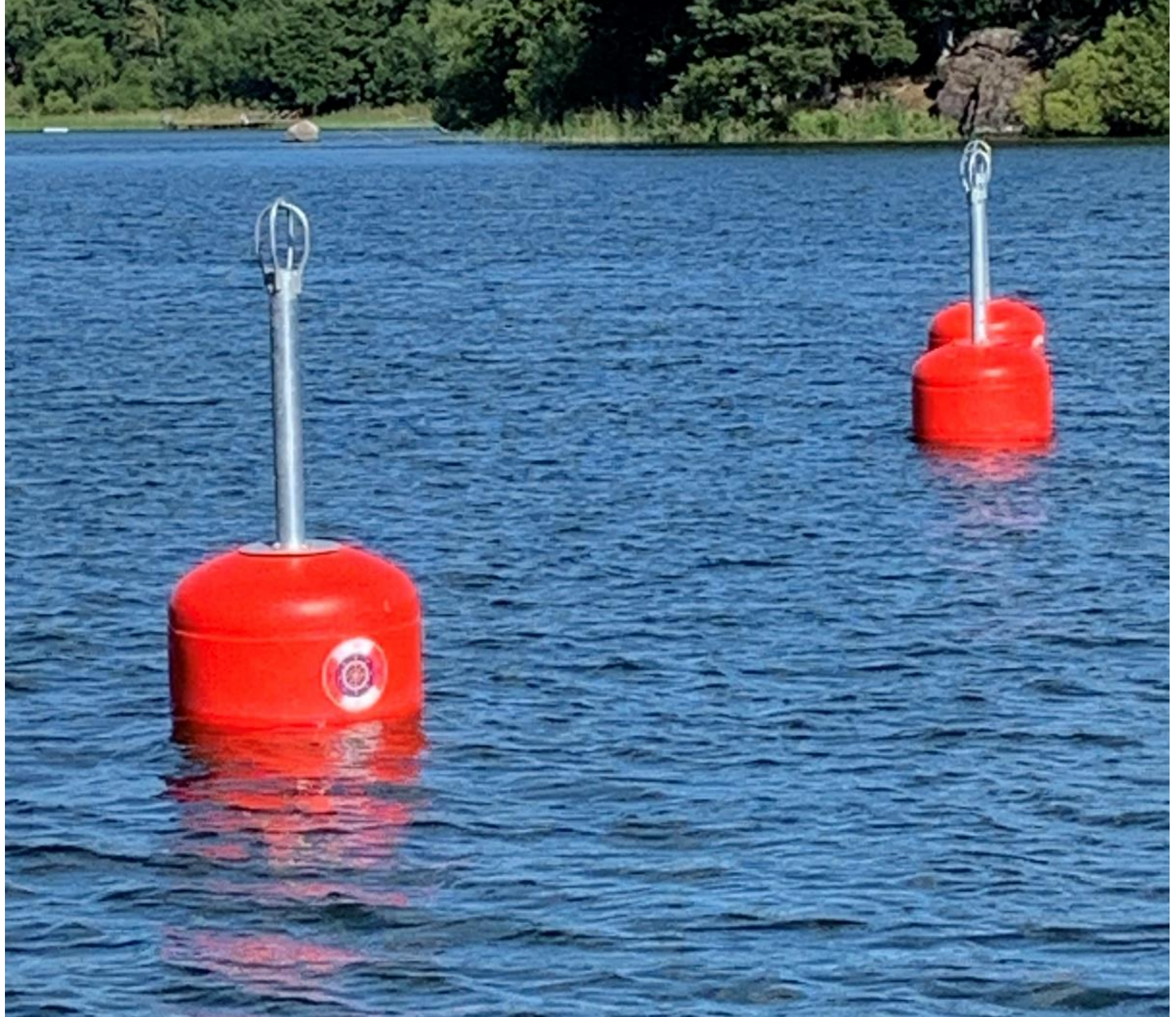
På gång just nu i SMBF:

Elisabeth Eng Åkerlund

- Arrendeavgifter
- Juridik & klubbhjälp
- Bojprojektet
- Information från valberedningen
- Båtdagen 2021 flyttad till april.
Återkommer med datum

Saltsjön - Mälarens Båtförbund

SMBF:s miljökommitté

Jimmy Dominius

Kjell Carlsson

Saltsjön - Mälarens Båtförbund

Aktuella båtmiljöfrågor:

- Många nya på sjön i somras! Säkerhet, utbildning, sjömanskap, miljövett.
- Regeringen beställde - och fick - förslag om kompetenskrav för vattenskoter.
Riksdagsbeslut våren 2021?

Saltsjön - Mälarens Båtförbund

Toatömning

- Flera stationer har varit trasiga i somras. Många klagomål
- Tyder på att många vill använda dem. Bra!
- Fler toaletter på land vore önskvärt
- Ställa krav på kommuner och andra intressenter/markägare

Saltsjön - Mälarens Båtförbund

Fossilfri framtid

- Båtfolk vill också bidra för att minska klimatpåverkan
- Vi saknar HVO och andra fossilfria alternativ på sjömackarna
- Bra om gamla tvåtaktarna med förgasare fasas ut
- El - och andra drivmedel - kan vara på väg

Saltsjön - Mälarens Båtförbund

Pressmeddelande från Candela:

...

Med start vårvintern 2021 installerar den Stockholms-baserade elbåtstillverkaren Candela och solenergileverantören Nordsol laddpunkter på sjöstationerna i Strömma, Saltsjöbaden, Sandhamn, Fjäderholmarna, samt i Utö gästhamn.

Saltsjön - Mälarens Båtförbund

Miljöinspektioner i klubbarna

- Samtliga 24 inspekterade båtklubbar i Stockholms kommun 2019 fick anmärkning
- Räkna med att alla klubbar i regionen kommer att få besök
- Bra vara förberedd. Checklista på webben

Saltsjön - Mälarens Båtförbund

Glasflaskor

- Skärgårdsstiftelsen har, av arbetsmiljöskäl, slutat samla in tomma glasförpackningar i t ex naturhamnar
- Ta med tomma flaskor/burkar hem
- Välj andra förpackningar när ni bunkrar

Saltsjön - Mälarens Båtförbund

Rapportera transporter av farligt avfall

- Myndigheterna vill ha koll på hela kedjan av farligt avfall: producent → transportör → mottagare
- Alla transporter av farligt avfall ska rapporteras till Naturvårdsverket. T ex från klubbens miljöstation
- Gäller från 1/11-20
- Anlitar ni entreprenör? De kan sköta rapporteringen mot en mindre avgift
- Läs mer på www.batunionen.se

Miljöarbetet ger resultat

TBT minskar i Mälaren!

(...) En positiv utveckling ses för TBT med avtagande halter i de ytliga sedimentlagren, vilket betyder att tillförseln av TBT har minskat under senare 20-40 åren, ett tecken på att utfasningen av förbjuden TBT-färg från båtar har förbättrat föroreningsituationen i stadens vatten (...)

<https://insynsverige.se/documentHandler.ashx?did=1993455>

Saltsjön - Mälarens Båtförbund

Stockholms kommun har som målsättning att biocidfärger i Mälaren ska vara borta 2020

- Andra kommuner tar efter
- I flera klubbar har alla båtar redan sanerats från biocidfärg
- Upprätta en utfasningsplan i klubben!

Saltsjön - Mälarens Båtförbund

Stockholms kommuns *Rådgivande referensvärden* för sanering:

Tenn $\geq 100 \mu\text{g}/\text{cm}^2$ (Mälaren och Östersjön) Prioriterad sanering!

Koppar $\geq 1000 \mu\text{g}/\text{cm}^2$ (Endast Mälaren)

Zink – inget värde angett

Bly – får inte förekomma

https://tillstand.stockholm/globalassets/tillstand-och-regler/tillstand-regler-och-tillsyn/fritid-och-underhallning/batklubbar/miljoforvaltningens-radgivande-referensvarder-xrf-batskrov_200317.pdf

Saltsjön - Mälarens Båtförbund

Spärrfärger

- En majoritet av styrelsen i SMBF rekommenderar sedan en tid användning av så kallad spärrfärg som alternativ till att sanera båtbottnen från biocidfärg
- Myndigheter och flertalet kommuner förordar inte användning av spärrfärg
- Båtgäaren själv ska kunna visa att båten inte läcker biocider

Saltsjön - Mälarens Båtförbund

Ny båtbottvätt

- Byggs vid Hammarby, på Mälarsidan, under 2021
- Stockholms kommun skjuter till 2 miljoner kr
- Samarbete med privat entreprenör

Saltsjön - Mälarens Båtförbund

Förorenad mark i båtklubbar

Carl Rönnow, sakkunnig i miljöfrågor vid
SBU

Saltsjön - Mälarens Båtförbund

Skrovmålet

Följande information (blå text) har vi fått från Transportstyrelsen

1 Uppdrag från miljömålsrådet 2016:

- * Ta fram riktlinjer/ rekommendationer/ föreskrifter om användandet av båtbottnfärger för fritidsbåtar
- * Hur hantera miljöfarliga färgrester från båtskrov och båtuppläggningsplatser

2 Uppdrag från HaV 2020 om bland annat:

- * Kartläggning av spridning av TBT i havet, och ge förslag på åtgärder

Målet är att minska förekomsten av otillåtna bottenfärger

Ska bidra till uppnå miljömålen *Giftfri miljö* och *Levande kust och skärgård*

Gruppen består av : Transportstyrelsen, Naturvårdsverket, Kemikalieinspektionen, Havs- och vattenmyndigheten, Sjöfartsverket, Generalläkaren, Statens geotekniska institut, Länsstyrelserna i Stockholm, Västernorrland, Västra Götaland, samt Stockholms stads miljöförvaltning.

Möten med båtorganisationer, konferenser, bransch, universitet m.m.

Projektet har hittills presenterat bl a:

- Rekommendationer Giftfri båtbottnen (Transportsstyrelsen 2017)
- Information till kommuner om sanering och TBT
- Förekomst av förbjuden tennfärg på fartygs- och fritidsbåtsskrov (studie kring XRF, Ytreberg 2016)
- Bottenfärger och miljöfarliga färgrester – nulägesanalys och behov av ytterligare kunskap avseende TBT, koppar och zink, (Relement 2019)
- Kartläggning och konsekvensanalys av alternativa metoder till biocidfärger på båtbottnar (Anthesis 2020)
- Bestämning av biocidspridning vid sanering av bottenfärg från fritidsbåtar (RISE 2020) (Ska komma inom kort).
- I samverkan med Skrovmålet har Länsstyrelsen i Västra Götaland och SGI tagit fram Förorenad mark vid uppställningsplatser för fritidsbåtar – inventering, undersökning, riskbedömning och åtgärd och Förorenad mark vid uppställningsplatser för fritidsbåtar – Ansvar och finansiering

Giftfri båtbottnen

— så här gör du

Kommer mer...:

Beskrivning för sanering av biocidfärg på ett miljö- och hälsosäkert sätt. Kommande rapport från RISE tar upp dessa metoder:

- Slipning med exenterslip (hobby/proffs)
- Skrapning
- Skrapning med gel
- Gelbehandling med skrapa
- Gelbehandling med högtryckstvätt
- Fristråleblästring med sand/kolsyra
- Vacuumblästring
- Laserablation

RISE fokuserar bland annat på:

- Insamling av damm/skraprester. Undvika spridning. Täckning
- Träbåtar

Återstår för Skrovmålet:

- Slutrapport med bl a RISE-rapporten, metoder för sanering
- Identifiera mätmetoder för TBT
- Jämföra XRF-mätning och skrapprovet för TBT
- Förslag till åtgärder för att minska biocidförekomst

Slutredovisningen försenad. 2021?

Kommentar till Skrovmålet:

- Stor risk att inga gränsvärden kommer att föreslås för när sanering bör göras
- Kommunerna kan då komma att sätta upp egna (sinsemellan olika?) regler när statliga myndigheter inte gör det
- Förhoppningsvis får vi en bra vägledning/bruksanvisning för de som vill sanera sin båt
- Jämförelse av XRF-mätning och skrapprov saknas
- Det kommer säkert mer utredande/ forskning om biocidfärger...

Saltsjön - Mälarens Båtförbund

Klubbfunktionärer kan XRF-mäta

- Kommuner, klubbar och båtägare vill veta om det finns biocider på båtbottnen
- Dyrt anlita externt mätföretag
- SBU har köpt en XRF-pistol att låna/hyra
- SMBF och SBU kan utbilda klubbfunktionärer till mätförrättare
- Många SMBF-klubbar har visat intresse!
- Krävs utbildning i strålskydd etc.
- Utbildning pågår nu. Mätningar i vinter
- I Nacka har detta genomförts

Saltsjön - Mälarens Båtförbund

XRF-mätning i praktiken

Fredrik Nygård, Kilsvikens båtklubb,
Nacka

Saltsjön - Mälarens Båtförbund

Miljöarbete i klubbarna

- Hårdare krav från myndigheterna
- Miljösamordnare i klubbstyrelsen
- Avfallshanteringsplan = obligatoriskt
- Ordningsregler om miljöfrågor
- Miljöpolicy/-program
- Egenkontroll före inspektören. SMBF har en checklista
- Upprätta utfasningsplan för biocidfärg

Detta gör SMBF:

- Följer rättsutveckling och nya regler
- Svarar på era frågor, besöker klubbar
- Miljönyheter till miljösamordnare
- Miljöskolan. Finns på www.smbf.org
- Checklista inför inspektioner
- Årlig miljökonferens
- Miljöstöd/bidrag till klubbar. Sök nu!
- Vi finns för er! Vad vill ni ha för stöd?

Saltsjön - Mälarens Båtförbund

Tack för idag!

Webb: www.smbf.org

E-post: kansli@smbf.org

Saltsjön - Mälarens Båtförbund

